

Αποτελέσματα ερευνητικών δραστηριοτήτων

30/21

Χιονάτη Παπαμιχαήλ

Η ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΤΗΣ ΣΧΕΣΗΣ ΤΩΝ ΓΟΝΕΪΚΩΝ ΔΕΣΜΩΝ ΠΡΟΣΚΟΛΛΗΣΗΣ ΣΤΗ ΧΡΗΣΗ ΟΥΣΙΩΝ

Η έρευνα αφορά τους γονεϊκούς δεσμούς προσκόλλησης και τη χρήση ουσιών. Ο βασικός σκοπός της είναι η διερεύνηση της σχέσης των γονεϊκών δεσμών προσκόλλησης με τη χρήση ουσιών, εντοπίζοντας τυχόν διαφορές στο δεσμό προσκόλλησης ανάλογα με το φύλο του γονέα, αλλά και στο αν υπάρχουν διαφορές μεταξύ του πρωτογενή δεσμού προσκόλλησης στην παιδική ηλικία των συμμετεχόντων με το δεσμό που κατέχουν σήμερα με τους γονείς τους. Στην έρευνα συμμετείχαν 115 άτομα, ηλικίας 18 ετών και άνω, τα οποία συμμετείχαν σε θεραπευτικά προγράμματα του θεραπευτικού δικτύου της Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου (AAEK). Οι συμμετέχοντες συμπλήρωσαν ένα σετ ερωτηματολογίων το οποίο αποτελούνταν από το ερωτηματολόγιο δημογραφικών στοιχείων, το ερωτηματολόγιο NIDA-modified ASSIST (Ερωτηματολόγιο Αξιολόγησης Χρήσης Αλκοόλ, Ουσιών και Καπνίσματος) το ερωτηματολόγιο Γονεϊκού Δεσμού και η Αναθεωρημένη Κλίμακα Βιωμάτων στις Διαπροσωπικές Σχέσεις. Τα αποτελέσματα της έρευνας κατέδειξαν ότι, όσο αυξανόταν η διάσταση άγχους προσκόλλησης του πατέρα και της μητέρας αυξανόταν και η χρήση ουσιών από τα παιδιά, όπως επίσης όσο η σχέση μητέρας και παιδιού έτεινε να χαρακτηριζόταν από υπερπροστατευτικότητα τόσο αυξανόταν και η χρήση των ουσιών. Παρόλα αυτά αξίζει να αναφερθεί ότι, από τα αποτελέσματα της έρευνας προέκυψε το συμπέρασμα ότι ο δεσμός προσκόλλησης δεν έχει επίδραση στην έναρξη χρήσης ουσιών, αλλά διαφοροποιεί την ουσία χρήσης. Τα ευρήματα της έρευνας, βοηθούν στην κατανόηση των προβληματικών δυναμικών στις γονεϊκές σχέσεις και ενισχύουν τις κλινικές δεξιότητες των θεραπευτών μέσω της λήψης πιο εμπλουτισμένου ιστορικού. Επίσης, προσθέτουν σημαντικές πληροφορίες σε θεωρητική βάση για τη δημιουργία στοχευμένων προγραμμάτων πρόληψης σε μελλοντικές έρευνες.

34/21

Δρ. Ανδρόνικος Λειβαδιώτης, PhD

Γνώσεις, Στάσεις και Πρακτικές των Νοσηλευτών στην Κύπρο σχετικά με την Πρόληψη και τη Θεραπεία των Ελκών Πίεσης

Εισαγωγή: Τα έλκη πίεσης ή κατακλίσεις, όπως ονομάζονται, επηρεάζουν την ποιότητα της ζωής των ατόμων με προβλήματα κινητικότητας και θεωρούνται μείζονος σημασίας για τους νοσηλευτές, οι οποίοι εμπλέκονται ενεργά σε θέματα φροντίδας και περίθαλψης αυτών των ασθενών. Το έλκος πίεσης προκαλείται από καταστροφή του δέρματος και των υποκείμενων ιστών, που δημιουργείται ως επακόλουθο της συνεχιζόμενης ισχαιμίας των ιστών λόγω της πίεσης στο δέρμα. Τα έλκη πίεσης αποτελούν ένα συχνό φαινόμενο με γρήγορη εξέλιξη το

οποίο, παράλληλα, μπορεί να δημιουργήσει επιπρόσθετα ψυχοσωματικά ή και κοινωνικά προβλήματα στον ίδιο τον ασθενή, αλλά και στο άμεσο περιβάλλον του.

Σκοπός: Ο σκοπός της παρούσας έρευνας είναι να διερευνήσει γνώσεις, στάσεις και πρακτικές των νοσηλευτών στην Κύπρο σχετικά με την πρόληψη και τη θεραπεία των ελκών πίεσης.

Επιμέρους στόχοι:

1. Να διερευνήσει τις γνώσεις των νοσηλευτών σχετικά με την πρόληψη και τη θεραπεία των ελκών πίεσης.
2. Να διερευνήσει τις στάσεις των νοσηλευτών σχετικά με την πρόληψη και τη θεραπεία των ελκών πίεσης.
3. Να διερευνήσει τις πρακτικές των νοσηλευτών σχετικά με την πρόληψη και τη θεραπεία των ελκών πίεσης.
4. Η δημιουργία ενός τροποποιημένου ερωτηματολογίου ως εργαλείο αξιολόγησης γνώσεων, στάσεων και πρακτικών των νοσηλευτών στην Κύπρο σχετικά με την πρόληψη και τη θεραπεία των ελκών πίεσης.
- 5.

Μεθοδολογία: Η συλλογή των δεδομένων έγινε με τη συμπλήρωση ενός τροποποιημένου κατασκευασμένου ερωτηματολογίου που βασίστηκε στο ερωτηματολόγιο «Γνώσεις, στάσεις και πρακτικές των νοσηλευτών σχετικά με την πρόληψη και θεραπεία των ελκών από πίεση» (PU Knowledge tool) και ο μελετώμενος πληθυσμός αποτελείτο από 1.872 νοσηλευτές που εργάζονταν σε Νοσοκομεία, Κέντρα

Υγείας / Κοινωνική Νοσηλευτική και Γηροκομεία / Οίκους Ευγηρίας – Κέντρα Αποκατάστασης (Δημόσια, Ημικρατικά, Ιδιωτικά) της Κύπρου. Πρόκειται για συγχρονική περιγραφική έρευνα και η στατιστική ανάλυση πραγματοποιήθηκε στην SPSS v.28, ενώ οι στατιστικές μέθοδοι που έχουν χρησιμοποιηθεί είναι δείκτης εσωτερικής συνέπειας Cronbach's alpha, δείκτης γραμμικής συσχέτισης Pearson r, υπολογίστηκε ο δείκτης διακριτικότητας για κάθε δήλωση γνώσεων (συσχέτιση συνολικού σκορ γνώσεων συμμετεχόντων με την ορθότητα), υπολογίστηκε ο δείκτης σημειακής διασειριακής συσχέτισης Point biserial correlation, μονομεταβλητή συσχέτιση δημογραφικών και ατομικών στοιχείων με τις Γνώσεις, Στάσεις και Πρακτικές, χρήση του independent samples Welsch-test, χρήση του ANOVA, πραγματοποιήθηκε πολυμεταβλητή ανάλυση με τη χρήση της απλής και πολλαπλής γραμμικής παλινδρόμησης.

Αποτελέσματα: Ο μέσος όρος ηλικίας των συμμετεχόντων νοσηλευτών ήταν 36.0 (8.8). Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι οι νοσηλευτές της Κύπρου έχουν μέτριο επίπεδο γνώσεων με μέσο όρο 22.8 (Τυπ. Απ. = 4.4) σχετικά με την πρόληψη και τη θεραπεία των ελκών πίεσης, θετικές στάσεις με μέσο όρο 48.2 (Τυπ. Απ. = 5.8) σχετικά με την πρόληψη και τη θεραπεία των ελκών πίεσης και ικανοποιητικές πρακτικές με μέσο όρο 38.2 (Τυπ. Απ. = 6.9) σχετικά με την πρόληψη και τη θεραπεία των ελκών πίεσης. Ο αριθμός των νοσηλευτών που πήραν μέρος ήταν 1.872 νοσηλευτές. Οι συμμετέχουσες γυναίκες νοσηλεύτριες έχουν υψηλότερες συνολικές γνώσεις ($b = 0.61, p = 0.002$), στάσεις ($b = 1.2, p < 0,001$) και πρακτικές ($b = 1.8, p < 0.001$) από τους συμμετέχοντες άντρες νοσηλευτές σχετικά με την πρόληψη και τη θεραπεία των ελκών πίεσης. Οι συμμετέχοντες νοσηλευτές που δεν διάβασαν ποτέ επιστημονικό άρθρο για τα έλκη πίεσης έχουν χαμηλότερο επίπεδο συνολικών γνώσεων ($b = -1.6, p < 0,001$), στάσεων ($b = -0.29, p = 0.040$) και πρακτικών ($b = -1.4, p = 0.040$). Οι συμμετέχοντες νοσηλευτές που δεν είχαν ποτέ εκπαίδευση στα έλκη πίεσης είχαν χαμηλότερο επίπεδο γνώσεων ($b = -1.8, p < 0.001$), στάσεων ($b = -1.1, p = 0.034$) και πρακτικών ($b = -2.7, p < 0.001$).

Συμπεράσματα: Η παρούσα έρευνα κατέδειξε ότι το επίπεδο των γνώσεων των νοσηλευτών της Κύπρου για την πρόληψη και τη θεραπεία των ελκών πίεσης είναι μέτριο. Ακόμη από την

παρούσα έρευνα προέκυψε ότι το επίπεδο των στάσεων των νοσηλευτών της Κύπρου για την πρόληψη και τη θεραπεία των ελκών πίεσης είναι θετικό. Επίσης η παρούσα έρευνα έδειξε ότι το επίπεδο των πρακτικών των νοσηλευτών της Κύπρου σχετικά με την πρόληψη και τη θεραπεία των ελκών πίεσης είναι ικανοποιητικό. Επιπρόσθετα, από την παρούσα έρευνα διαφάνηκε από τους νοσηλευτές της Κύπρου σημαντική διαφορά μεταξύ των δύο φύλων των συμμετεχόντων. Τα αποτελέσματα αυτά συμβαδίζουν με τα ευρήματα άλλων παρόμοιων ερευνών στη διεθνή βιβλιογραφία που δείχνουν παρόμοιο ή ίδιο επίπεδο γνώσεων, στάσεων και πρακτικών των νοσηλευτών σχετικά με την πρόληψη ή τη θεραπεία των ελκών πίεσης.

Λέξεις ευρητηρίου: Νοσηλευτές, Γνώσεις, Στάσεις, Πρακτικές, Έλκη πίεσης.

39/21
Δρ. Γεώργιος Ιωαννίδης, MD
A MULTINATIONAL, NON-INTERVENTIONAL, PROSPECTIVE STUDY OF NIVOLUMAB (BMS-936558) IN PATIENTS WITH LOCALLY ADVANCED OR METASTATIC (STAGE IIIB-IV) NON-SMALL CELL LUNG CANCER (NSCLC) WITH SQUAMOUS AND NONSQUAMOUS HISTOLOGY AFTER PRIOR CHEMOTHERAPY TREATED IN REAL WORLD SETTINGS IN GREECE AND CYPRUS – THE ‘LUCENCE’ STUDY

Interim Report

<https://classic.clinicaltrials.gov/ct2/show/NCT05034926>

01/22
Εύη Κυπριανού
2021-2022 EMCDDA DELPHI STUDY TO EVALUATE INDICATORS FOR MONITORING OUTCOMES OF OPIOID SUBSTITUTION/ OPIOID AGONIST TREATMENT

Non-medical opioid use is a major public health concern causing high mortality. While opioid agonist maintenance treatment (OMT) is a key life-saving intervention, there is a) no international consensus on opioid treatment outcomes, b) few opioid treatment outcome studies include key (public) health outcomes, such as overdose or HIV/hepatitis C. We report the rationale and study protocol for, and preliminary results of, an on-going international OMT outcomes consensus study that aims to address this double gap (n=110 collaborating experts from 32 countries, plus a n=477 Delphi evaluation panel from 26 of those countries: 58% male - 41% female; 47% OMT patients - 53% OMT professionals). We present a first draft of a patient interview guide (including a ‘clinical form’) to monitor OMT outcomes in six domains. The form appears to be well accepted and feasible in early testing. Through this we aim to enhance the quality of and access to OMT, and improve the survival, health and

quality of life of people who use opioids, while promoting non-stigmatising patient-physician relationships.

Wiessing, L., Banka-Cullen, P., Barbaglia, M.G. *et al.* Opioid Agonist Maintenance Treatment Outcomes—The OPTIMUS International Consensus Towards Evidence-Based and Patient-Centred Care, an Interim Report. *Int J Ment Health Addiction* (2023). <https://doi.org/10.1007/s11469-023-01213-9>
<https://link.springer.com/article/10.1007/s11469-023-01213-9>.

03/22

Δρ Ευστάθιος Καλυβιώτης

INFLAMMATION/COAGULATION - DISEASE ACTIVITY MONITORING DEVICE (DIACTMOND)

In this project Bio-Rheology and Bio-Fluid Mechanics principles, combined with advanced Digital Image Processing methods and Microfluidic techniques will be utilised to develop a prototype point of care (POC) system, for the monitoring of inflammation and coagulation in blood. A single untreated finger-prick blood-drop will be used for the quantification of inflammation levels, and blood coagulation time. The outcome of the project will be a POC solution for instantaneous blood inflammation-coagulation estimation, which can be used as a Disease ACTivity MONitoring Device (DIACTMOND), with a substantial possibility for market exploitation.

The value of a POC system for monitoring acute or chronic systemic inflammation, and blood coagulation lies in the association of the conditions with various major diseases, one of which, is Rheumatoid Arthritis (RA): inflammation biomarkers and other measures are commonly used to monitor the disease activity. The increased cardiovascular risk in RA is well established in the literature and therefore the possibility for estimating both inflammation and coagulation at the point of care, and the home, is of considerable significance. The erythrocyte sedimentation rate (ESR) and the C-reactive protein (CRP) tests are the most common inflammatory measures/biomarkers used for the detection and monitoring of inflammation. The well-established ESR test is used extensively for the monitoring of inflammation in rheumatoid arthritis, and it is even included in established patient reporting e-health tools (e.g. the DAS-28 and other). The ESR test is performed in the clinical laboratory by skilled personnel, it requires venepuncture, and a period of up to 60 minutes for the available commercial instruments. ESR is modulated by a number of factors, such as, haematocrit, plasma viscosity, and most importantly, the phenomenon of red blood cell (RBC) aggregation (RBCA). RBCA is also known to be very sensitive to inflammation; previous studies have clearly shown that RBCA correlates very well with the plasma level of inflammatory markers, mainly fibrinogen and to a lesser extent with CRP, albumin and immunoglobulins. Hence, RBCA has diagnostic and prognostic potential not exploited hitherto. RBCA measurements can be produced in very small time scales and sample volumes, however, RBCA testing by existing commercial instruments are of similar, or even of higher, complexity to the ESR test. Inflammation is linked to blood coagulation and increasing evidence suggests that those systems can affect each other in certain ways, with inflammation activating coagulation, and the latter modulating inflammation. For example, obesity, a big problem in RA, is a comorbidity factor linked with hypercoagulable states. Modern technology can be used for

the estimation of coagulation at the POC and home, however, the cost of such systems is considerable. It will be shown in this proposal that blood coagulation time (CT) can be estimated using optical methods in the same microfluidic system in which ESR and RBCA will be extracted. This will be achieved through adopting novel approaches in Microfluidics (passive flows, channel surface treatment, valving, etc), digital image acquisition (lens-less camera sensing), and advanced Bio-Fluid

Mechanics techniques (micro-Particle Image Velocimetry based algorithms) and Digital Image Processing methods (robust indexing methods).

The system described in this proposal will be developed to measure ESR, RBCA and CT at the microscale, using a very small volume of blood, and providing an inflammation-coagulation estimation result in a small time period; it could be used by health practitioners and patients in a manner analogous to the widely used finger prick glucose meters. The device, as an e-health system, will allow decentralising laboratory testing and inflammation/coagulation monitoring and will enhance the already established patient reported outcome (PRO) solutions. Access to diagnostic test results in real time will expedite and improve patient treatment and will optimise clinical case management and workflows. It can thus facilitate new, more cost effective and patient-centred models of healthcare. The work involved in the present proposal is multidisciplinary, involving mainly the areas of Blood Rheology (Hemorheology), Fluid and Biofluid Mechanics and BioMicrofluidics, Digital Signal Processing (DSP), Information and Communication Technologies (ICT) and Clinical Medicine. Project Partners CUT, State Health Services Organization (Nicosia General Hospital - NGH) and EMBIO Diagnostics LTD, and collaborators University College London (UCL), King's College London (KCL), and VIDAVO Mobile Health, are experts in the aforementioned areas, and their capabilities are demonstrated by a series of publications in the literature and product development projects. Furthermore, collaborators from the Cyprus League Against Rheumatism (CYPLAR), ensure an effective representation of the patients and the social partners of interest in the project. Previous collaboration between researchers at CUT and EMBIO resulted in the development of a prototype POC hardware for the measurement of the RBCA. Promising preliminary results are presented in the proposal. The involvement of international collaborators and the industrial partners EMBIO and VIDAVO is of particular importance, as the potential for commercialising the prototype within Cyprus and internationally would be maximised, creating jobs and contributing in the economic growth of Cyprus.

Journal Publications

Part of the dissemination process is the publication of papers to scientific journals, and conference attendance.

- [1] Passos A., Louka M., Vryonides C., Inglezakis A., Loizou K., Nikiphorou E., Psarelis S., Kaliviotis E. (2022). Red blood cell sedimentation rate measurements in a high aspect ratio microchannel. ***Clinical Hemorheology and Microcirculation***. DOI: 10.3233/CH-221476
- [2] Pasiadis D., Koutsokeras L., Passos A., G. Constantinides, Balabani S. and Kaliviotis E. (2022). Effects of biomechanical properties of blood on surface tension driven flows in superhydrophilic channels. ***Physics of Fluids***, Submitted February 2022, Under Review.
- [3] Louka, M. and Kaliviotis, E. Development of an Optical Method for the Evaluation of Whole Blood Coagulation. ***Biosensors***, 11(4), (2021). DOI: 10.3390/bios11040113
- [4] Pasiadis D., Passos A., G. Constantinides, Balabani S. and Kaliviotis E. (2020). Surface tension driven flow of blood in a rectangular microfluidic channel: effect of erythrocyte aggregation. ***Physics of Fluids***, 32, 071903 (2020); <https://doi.org/10.1063/5.0008939>.

04/22

ΛΑΟΥΡΑ ΠΑΡΗ

Η διερεύνηση της Συναισθηματικής Νοημοσύνης σε σχέση με την Ποιότητα των Παρεχόμενων Υπηρεσιών Υγείας στα τμήματα ΤΑΕΠ της Κύπρου

Εισαγωγή: Δεν υπάρχει αμφιβολία πως η Συναισθηματική Νοημοσύνη (ΣΝ) είναι σημαντική σε ένα περιβάλλον με αρκετές ιδιαιτερότητες όπως είναι ο χώρος της υγείας. Η ΣΝ έχει συσχετιστεί με αρκετά οφέλη τόσο για τους οργανισμούς υγείας, όσο και για τους επαγγελματίες υγείας, τους ασθενείς και τις οικογένειες τους. Σύμφωνα με τη διεθνή βιβλιογραφία, η ΣΝ σχετίζεται και με την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας (ΠΥΥ). Εντούτοις, δεν έχει ερευνηθεί μέχρι σήμερα η σχέση της ΣΝ και της ποιότητας των ΠΥΥ στα τμήματα ΤΑΕΠ της Κύπρου.

Σκοπός: Η διερεύνηση της ΣΝ σε σχέση με την ποιότητα των ΠΥΥ στα τμήματα ΤΑΕΠ της Κύπρου.

Υλικό και μέθοδος: Στη μελέτη συμμετείχαν 165 επαγγελματίες υγείας (ιατροί και νοσηλευτικοί λειτουργοί) από 5 δημόσια και 5 αδειούχα ιδιωτικά τμήματα ΤΑΕΠ της Κύπρου. Αναπτύχθηκε εξειδικευμένο ερωτηματολόγιο το οποίο περιελάμβανε 40 ερωτήσεις που περιέγραφαν τις 4 διαστάσεις της ΣΝ (ευεξία, αυτοέλεγχος, συναισθηματικότητα, κοινωνικότητα) και την παρεχόμενη ποιότητα υπηρεσιών υγείας (επαγγελματισμός επαγγελματιών υγείας, δείκτες δομής και διαδικασιών). Η στατιστική ανάλυση των δεδομένων έγινε με το στατιστικό πακέτο SPSS 25.0

Αποτελέσματα: Μέσα από την ανάλυση των δεδομένων προέκυψε στατιστικά σημαντική συσχέτιση μεταξύ της ΣΝ και της ποιότητας των ΠΥΥ στα τμήματα ΤΑΕΠ της Κύπρου ($r=0.443$, $p < 0,001\%$). Παράλληλα, η ΣΝ ($U = 1607.5$, $p=0,010$) και η ποιότητα των ΠΥΥ

($U= 1696.5$, $p=0,002$) φάνηκε να διαφέρουν ανάμεσα στους επαγγελματίες υγείας στα ΤΑΕΠ της Κύπρου, ενώ στατιστική σημαντική διαφορά σημειώθηκε και στην ποιότητα των ΠΥΥ μεταξύ των δημόσιων και ιδιωτικών τμημάτων ΤΑΕΠ της Κύπρου ($U= 2194$, $p=0,007$).

Συμπεράσματα: Με βάση τα αποτελέσματα της μελέτης, φαίνεται πως ο βαθμός της ΣΝ σχετίζεται με την ποιότητα των ΠΥΥ στα τμήματα ΤΑΕΠ της Κύπρου. Επιπρόσθετα, τα ιδιωτικά τμήματα ΤΑΕΠ φαίνεται να παρέχουν καλύτερη ποιότητα ΠΥΥ σε σχέση με τα δημόσια τμήματα ΤΑΕΠ της Κύπρου. Την ίδια στιγμή, το ιατρικό προσωπικό φαίνεται να έχει υψηλότερο επίπεδο ΣΝ και να παρέχει καλύτερη ποιότητα υπηρεσιών υγείας σε σχέση με το νοσηλευτικό προσωπικό των τμημάτων ΤΑΕΠ της Κύπρου. Ωστόσο, επιτακτικής ανάγκης είναι η διεξαγωγή περαιτέρω ερευνητικού έργου, αφού η παρούσα μελέτη αποτελεί την πρώτη και μοναδική ερευνητική μελέτη στο συγκεκριμένο αντικείμενο στην Κύπρο.

Λέξεις κλειδιά: Συναισθηματική Νοημοσύνη (ΣΝ), Ποιότητα Παρεχόμενων Υπηρεσιών Υγείας, Τμήμα Ατυχημάτων και Επειγόντων Περιστατικών (ΤΑΕΠ), Επαγγελματίες υγείας.

06/22

Αλεξάνδρα Σωτηρίου

The influence of Mediterranean diet on the glucose levels of patients with psychotic disorders taking atypical antipsychotics

The influence of Mediterranean diet on the glucose levels of patients with psychotic disorders taking atypical antipsychotics Introduction This study aims to see how adherence to the Mediterranean diet (M-Diet) influences the glucose levels of patients with psychotic disorders taking atypical antipsychotics (AAPs). It is well known that patients diagnosed with psychotic disorders have an elevated risk of developing high blood glucose levels and metabolic syndrome (MetS) [1]. This syndrome is characterized by at least three of the following traits: abdominal obesity, hypertension, high triglyceride, high fasting glucose, and low high-density lipoprotein (HDL) levels [2]. The increased risk is related to both genetics and medication use. Several studies have shown that drug-naive patients, patients not taking antipsychotics, have a higher susceptibility to prediabetes, diabetes mellitus type 2 (DMII), MetS, and obesity in comparison to control subjects [3,4]. It is believed that genetic variants and altered pathways found in patients with schizophrenia can contribute to an impaired metabolism leading to DMII and MetS [3]. For example, a European study suggested that on a molecular level, transcription factor 7-like 2, contributes not only to schizophrenia, but also increases the risk for DMII [5]. A study conducted by Schorr et al [6] found that 32% of patients with psychotic disorders fulfilled the criteria for MetS, which is higher than the general Dutch population where the prevalence ranged from 10-12% in females and 16-19% for males. Moreover, studies suggest that the use of antipsychotics, especially AAPs, further increases the risk of developing DMII and MetS [7,8]. They have shown that AAPs interfere with glucose and lipid homeostasis by targeting receptors well expressed in the hypothalamic centres, pancreas, liver, skeletal muscle, and adipose tissue [9]. AAPs act on hypothalamic centres via several receptors (e.g., dopamine, serotonin) affecting neuropeptides and 5' AMP-activated protein kinase which causes a supraphysiological sympathetic outflow, in turn affecting glucagon and hepatic glucose production [9], leading to higher glucose levels. Further, AAPs target G-protein-coupled-receptors, regulators of peripheral tissue metabolism, leading to metabolic alterations in different ways depending on the organ and specific receptor. Olanzapine and clozapine are associated with the highest risk of metabolic alterations, resulting in a rise in leptin, which in the long term alters appetite regulation [9, 10]. In the general population, adherence to the M-Diet was found by several studies to lower glucose levels [11], delaying the need for DMII management. It also reduces the chance of developing MetS [12]. Epidemiological The influence of Mediterranean diet on the Boyd van den Engel van Heusden S4009592 glucose levels of patients with psychotic disorders Marianna Kalimeri S3593711 taking atypical antipsychotics Janina Lutfi S3887367 Alexandra Soteriou S3898679 2 studies and intervention studies have demonstrated its protective effects against insulin resistance [13]. According to a meta-analysis of ten prospective studies, it was found that those in the highest versus the lowest percentile of M-Diet adherence had a 23% reduced risk of developing DMII [14]. Whilst specific factors have separately been studied to see how they affect glucose levels; no research has been done to specifically see how a difference in diet can affect the glucose levels in patients with psychotic disorders taking AAPs. Based on this, our research question was formulated as follows: "Does adherence to the M-diet reduce fasting glucose levels in patients with psychotic disorders using AAPs?".

08/22

Δημητριάννα Κυριάκου

Συμπτώματα Μετατραυματικού Στρες, Εξουθένωσης και Άγχους Υγεία σε Επαγγελματίες Υγείας κατά την Περίοδο COVID-19

Σκοπός της παρούσας έρευνας ήταν να διερευνήσει κατά πόσο η πανδημία COVID-19, επηρέασε τους επαγγελματίες υγείας όσον αφορά την ανάπτυξη συμπτωμάτων μετατραυματικού στρες, εξουθένωσης και άγχους υγείας. Βάση των αποτελεσμάτων, οι νοσηλευτές που εργάζονταν σε θαλάμους χωρίς ασθενείς COVID-19, είχαν μεγαλύτερα επίπεδα συμπτωμάτων άγχους υγείας και συμπτωμάτων μετατραυματικού στρες, σε αντίθεση με τους νοσηλευτές της ΜΕΘ. Δεν παρουσιάστηκαν διαφορές στα επίπεδα συμπτωμάτων εξουθένωσης. Όσον αφορά τους νοσηλευτές και το άγχος υγείας φαίνεται πως τα αποτελέσματα της έρευνας σημείωσαν πως οι νοσηλευτές που εργάζονταν στην ΜΕΘ σημείωσαν τα χαμηλότερα επίπεδα συμπτωμάτων άγχους υγείας. Όσον αφορά τα συμπτώματα εξουθένωσης, τα ευρήματα της παρούσα έρευνας δεν έδειξαν να υπάρχει σημαντική διαφορά των ποσοστών στα συμπτώματα εξουθένωσης μεταξύ νοσηλευτών υπεύθυνων για ασθενείς COVID-19 και νοσηλευτών υπεύθυνων για τυπικά περιστατικά. Επιπλέον, τα συμπτώματα εξουθένωσης στους νοσηλευτές της ΜΕΘ δεν φάνηκαν να έχουν μεγάλη διαφορά από τους υπόλοιπους νοσηλευτές. Για την σχέση μεταξύ των νοσηλευτών και συμπτωμάτων μετατραυματικού στρες, η παρούσα έρευνα σημειώνει πως τα μεγαλύτερα ποσοστά συμπτωμάτων μετατραυματικού στρες βρέθηκαν σε νοσηλευτές που εργάζονταν σε θαλάμους χωρίς ασθενείς COVID-19.

Διερευνήθηκε επίσης κατά πόσο υπάρχουν αυξημένα ποσοστά συμπτωμάτων μετατραυματικού στρες, εξουθένωσης και άγχους υγείας σε γιατρούς που εργάζονταν με ασθενείς COVID-19 σε σύγκριση με γιατρούς που εργάζονταν με τυπικά περιστατικά. Τα αποτελέσματα έδειξαν πως οι γιατροί που εργάζονταν με ασθενείς COVID-19 είχαν αυξημένα ποσοστά συμπτωμάτων μετατραυματικού στρες, αλλά όχι άγχους υγείας ούτε εξουθένωσης.

Για διερεύνηση των παραγόντων κινδύνου τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν πως το φύλο των επαγγελματιών υγείας δεν επηρέαζε τα συμπτώματα μετατραυματικού στρες, εξουθένωσης και άγχους υγείας. Η εκπαίδευση όμως των επαγγελματιών υγείας, δηλαδή αν το γεγονός πως κατέχουν, πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια ή τριτοβάθμια εκπαίδευση επηρεάζει τα ποσοστά συμπτωμάτων μετατραυματικού στρες, εξουθένωσης και άγχους υγείας. Τα αποτελέσματα έδειξαν πως οι επαγγελματίες υγείας που κατείχαν τριτοβάθμια εκπαίδευση είχαν μεγαλύτερα ποσοστά συμπτωμάτων εξουθένωσης.

Επιπλέον διερευνήθηκε κατά πόσο ο τομέας των επαγγελματιών υγείας επηρεάζει τα συμπτώματα μετατραυματικού στρες, εξουθένωσης και άγχους υγείας γενικότερα. Τα αποτελέσματα παρουσίασαν πως οι γιατροί παρουσιάζουν μεγαλύτερα ποσοστά συμπτωμάτων από τους υπόλοιπους επαγγελματίες.

30/22

ΔΡ. ΕΛΕΝΑ ΣΩΤΗΡΙΟΥ, MD

A comparison of Quality of Life in Children with Diabetes Type 1 in Cyprus treated with Multiple daily injections of insulin to children utilizing CGM as adjunct to MDI and to children treated with Continuous Subcutaneous Insulin Infusion. Submitted in partial fulfilment of the requirements of the MSc Endocrinology and Diabetes.

Background: Insulin remains the mainstay treatment for diabetes type 1(T1D), more recently several technological advances have been introduced to assist with the treatment. Continuous Subcutaneous insulin infusion (CSII) devices and continuous glucose monitors (CGM) have gained a lot of popularity and are thought to help patients achieve better glycaemic control. HbA1c levels can be used to assess glycaemic control. There are conflicting reports on whether those devices improve quality of life (QoL). Cyprus seems to follow the worldwide increase in incidence of T1D but not many studies investigating QoL in children with T1D have been performed.

Methods: A cross-sectional study included 62 paediatric patients with T1D. Participants were divided into three groups. Children treated with multiple daily injections (MDI N=27) of insulin, children utilizing CGM as adjunct to MDI (MDI/CGM N=25) and children treated with sensor augmented continuous subcutaneous insulin infusion (CSII/CGM N=15). We used the Paediatric Quality of Life inventory 3.0 Diabetes module to assess health-related quality of life in children with diabetes.

Results: Carbohydrate counting was correlated with better HbA1c (7.4 ± 0.95 vs 8.48 ± 1.85), ($F(1,50) = [7.644]$, $p=0.008$). Females had worse HbA1c levels ($HbA1c 7.98 \pm 1.46$) than males ($HbA1c 7.33 \pm 1.00$); $t(65) = -2.111$, $p=0.039$ and reported worse overall HRQoL. ($F(58,1) = 3.984$, $p=0.05$). Children using CGM were experiencing less diabetes related symptoms (65.02 ± 13.87 vs 56.14 ± 14.50 ; $t(46) = -2.164$, $p=0.036$). Participants using CSII/CGM had more difficulties sleeping statistically significant compared to MDI/CGM group (mean 56.25 ± 33.92 vs mean 81.52 ± 22.88 , $p=0.054$)

Conclusion: A proper use of carbohydrate counting can assist children without CGM or CSII to improve glycaemic control. MDI/CGM group reports less diabetes related symptoms which subsequently enhance QoL. Special attentions need to be given to female patients. Further studies with larger sample are necessary to accurately assess HRQoL in children on insulin pumps as number of participants was very small compared to participants in the other groups.

37/22

Δρ. ΝΙΚΟΛΑΣ ΝΕΟΚΛΕΟΥΣ, MD

Διαχείριση Συγκρούσεων μεταξύ των Ιατρικών Λειτουργιών στο Χώρο της Υγείας.

Εισαγωγή: Τα κρατικά νοσηλευτικά ιδρύματα καθώς και οι έτεροι Οργανισμοί Υγείας αποτελούν στρεσογόνα εργασιακά περιβάλλοντα με μεγάλο φόρτο εργασίας. Αυτός είναι και ο κύριος λόγος για τον οποίο οι εργασιακές συγκρούσεις βρίσκουν σ' αυτά εύφορο έδαφος ανάπτυξης. Οι εργαζόμενοι εκφράζουν τη δυσαρέσκειά τους έναντι του συγκρουσιακού περιβάλλοντος, καθώς διαταράσσεται η αρμονική συνεργασία μεταξύ τους πράγμα που τελικά έχει αρνητικό αντίκτυπο στην παροχή και στο βαθμό ποιότητας φροντίδας υγείας.

Σκοπός: Η συγκεκριμένη διατριβή αφορά στη διερεύνηση της διαχείρισης συγκρούσεων μεταξύ του ιατρικού προσωπικού στα κρατικά νοσηλευτήρια. Εξετάσθηκε με ποια άτομα συγκρούονται συνήθως οι ιατροί, πως και γιατί αντιδρούν σε ενδεχόμενη σύγκρουση, ποιες οι κύριες αιτίες των συγκρούσεων και πως αυτές επιλύονται. Επιπρόσθετα εξετάζεται αν υπάρχουν διαφορές μεταξύ νοσηλευτικών ιδρυμάτων ή μεταξύ ιατρικών ειδικοτήτων ή μεταξύ επαγγελματικών βαθμίδων. Ειδική μνεία γίνεται στο ρόλο της συναισθηματικής νοημοσύνης στη διαχείριση των συγκρούσεων στα κρατικά νοσηλευτήρια της Κύπρου.

Μεθοδολογία: Πραγματοποιήθηκε συγχρονική μελέτη το Φεβρουάριο του 2023 μεταξύ των μελών του Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας και της Παγκύπριας Συντεχνίας Κυβερνητικών Ιατρών. Για τη δειγματοληψία χρησιμοποιήθηκε ένα ενιαίο ερωτηματολόγιο τριών μερών. Το πρώτο μέρος αποτελείται από δημογραφικά και επαγγελματικά χαρακτηριστικά των συμμετεχόντων ιατρικών λειτουργιών στην έρευνα, το δεύτερο μέρος ασχολείται με τη διαχείριση των συγκρούσεων και το τρίτο μέρος εξέτασε το ρόλο της συναισθηματικής νοημοσύνης. Η ανάλυση των δεδομένων έγινε με τη χρήση του στατιστικού πακέτου IBM SPSS Statistics version 29.0.0.0 (241). Η στατιστική σημαντικότητα ορίστηκε ως $p < 0,05$.

Αποτελέσματα: Στην ερευνά συμμετείχαν 103 άτομα, οριακά περισσότεροι ήταν οι άντρες (53.4%), με εργασιακή εμπειρία μεγαλύτερη των 15 ετών (43,7%) και αορίστου χρόνου θέση εργασίας (55.3%). Το 79.6% του δείγματος βρέθηκε να είναι πιθανό να συγκρουστεί με συνάδελφο, το 52.3% με ιατρό ίδιας ειδικότητας και το 23.3% με ίδιας και άλλης ειδικότητας, ίδιου και άλλου νοσοκομείου. Ως τρόπο αντίδρασης στη σύγκρουση, το 31,1% επέλεξαν την διαπραγμάτευση και μόλις 4 άτομα τη διαμεσολάβηση, από τα οποία 75% δήλωσαν ότι για διαμεσολαβητή θα επέλεγαν τον προϊστάμενό τους. Τα άτομα, που βρέθηκε να έχουν καλύτερη επίγνωση των συναισθημάτων τους, ήταν αυτά που επέλεξαν το συμβιβασμό, ενώ μεταξύ των ατόμων που δήλωσαν ότι δεν ξέρουν τα συναισθήματά τους ήταν αυτά που επέλεξαν τη διαμεσολάβηση.

Συμπεράσματα: Η καλλιέργεια ενός περιβάλλοντος δικαιοσύνης και συνεργασίας στους χώρους της υγείας είναι απαραίτητη και προϋποθέτει τη διευθέτηση των συγκρούσεων με το βέλτιστο τρόπο. Σε ένα εργασιακό περιβάλλον όπως αυτό των νοσοκομείων είναι αναγκαία η μετάδοση της κουλτούρας του ομαδικού πνεύματος και της συνεργασίας. Στην

μετάδοση αυτού του κλίματος πρωταρχικό ρόλο παίζουν τα διοικητικά στελέχη μέσα από τη στάση τους αλλά και από τις πράξεις τους. Θα πρέπει να οργανώνονται επομένως εκπαιδευτικές δράσεις αναφορικά με τη βελτίωση της επικοινωνίας, την καλλιέργεια της συναισθηματικής νοημοσύνης και τις τεχνικές διαχείρισης των συγκρούσεων.

38/22

ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΕΛΕΝΑ

Διαχείριση Νοσοκομειακών Απόβλητων – η Περίπτωση του Γενικού Νοσοκομείου Πάφου

Η ραγδαία αύξηση παραγωγής απόβλητων όλων των ειδών, έχει αρχίσει να παίρνει ανησυχητικές διαστάσεις σε παγκόσμιο επίπεδο. Ανάμεσα στα παραγόμενα απόβλητα, υπάρχουν και κάποιες κατηγορίες οι οποίες αν δεν τύχουν κατάλληλης διαχείρισης και επεξεργασίας οι συνέπειες τους προς το περιβάλλον και τον άνθρωπο θα είναι έντονα αρνητικές. Μια από αυτές τις επικίνδυνες κατηγορίες απόβλητων, είναι τα νοσοκομειακά / κλινικά απόβλητα με τα οποία θα ασχοληθεί η παρούσα έρευνα, και πιο συγκεκριμένα θα ερευνηθεί ο τρόπος διαχείρισης νοσοκομειακών απόβλητων σε ένα μικρό νοσοκομείο της Κύπρου, αυτό της Πάφου.

Τόσο σε ευρωπαϊκό όσο σε παγκόσμιο επίπεδο, έχει αρχίσει εδώ και αρκετές δεκαετίες μια προσπάθεια σύνταξης και εφαρμογής νομοθεσίας και καλής πρακτικής διαχείρισης και επεξεργασίας νοσοκομειακών απόβλητων, με πρωταρχικό στόχο την προστασία του περιβάλλοντος και της δημόσιας υγείας. Ειδικά στην Ευρώπη, τα κράτη – μέλη της ευρωπαϊκής ένωσης είναι υποχρεωμένα να υιοθετήσουν και να εναρμονίσουν την εθνική τους νομοθεσία με την αντίστοιχη Ευρωπαϊκή καθώς και την δημιουργία κάλων πρακτικών διαχείρισης και επεξεργασίας σύμφωνα πάντα με της οδηγίες της Ε.Ε.

Ως βασικοί πυλώνες ενός καλού σχεδίου διαχείρισης νοσοκομειακών απόβλητων, οι οποίοι θα διασφαλίζουν την προστασία του περιβάλλοντος και της δημόσιας υγείας είναι ο διαχωρισμός, η συλλογή, η μεταφορά, η προσωρινή αποθήκευση, η επεξεργασία, η διάθεση και οι τεχνικές ασφάλειας και υγιεινής των ανθρώπων που ασχολούνται με αυτές τις δραστηριότητες.

Όσο αφορά την μεθοδολογία που ακολουθήθηκε για την συγκεκριμένη έρευνα, ήταν η συλλογή ποσοτικών και ποιοτικών στοιχείων από το νοσοκομείο και τις διαχειρίστριες εταιρίες των απόβλητων, η κατά τόπου επισκέψεις στους χώρους του νοσοκομείου για παρακολούθηση και καταγραφή σε πραγματικό χρόνο του τρόπου διαχείρισης, η χρήση ερωτηματολογίου, καθώς επίσης και η μελέτη ευρωπαϊκής και εγχώριας νομοθεσίας και κατά πόσο εφαρμόζετε στην περίπτωση της έρευνας.

Τέλος, τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν, ότι το διαχειριστικό σχέδιο του νοσοκομείου, είναι στηριγμένο πάνω σε σωστές βάσεις καλής πρακτικής διαχείρισης, ακολουθώντας τις νομοθετικές ρυθμίσεις και τις ευρωπαϊκές οδηγίες. Στα πλαίσια της μεταπτυχιακής διατριβής γίνονται κάποιες προτάσεις προς βελτίωση και ενίσχυση των διαδικασιών.

Λέξεις κλειδιά: περιβάλλον, δημόσια υγεία, επικίνδυνα νοσοκομειακά απόβλητα, διαχείριση απόβλητων, νομοθεσία.

41/22

ΜΑΡΙΑ ΧΡΙΣΤΟΥ

**ΕΜΨΥΧΩΣΗ ΚΑΙ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΜΕΣΩΝ ΤΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΣΕ ΓΟΝΕΙΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΘΕΜΑΤΑ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ: ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ**

Η παρούσα εργασία αναφέρεται στη μελέτη περίπτωσης εμπύχωσης και θεραπευτικών προσεγγίσεων μέσων των Τεχνών σε γονείς που έχουν παιδιά με θέματα ψυχικής υγείας. Αναφέροντας τη λέξη Τέχνες εννοούμε τη σύζευξη τεχνών δηλαδή, τον συνδυασμό του δράματος, της μουσικής, του χορού και των εικαστικών ως θεραπευτικά μέσα επιδιώκοντας την καλλιέργεια δεξιοτήτων, την απόκτηση της αυτογνωσίας, της αυτοεκτίμησης, τη διερεύνηση των διαπροσωπικών σχέσεων μεταξύ των γονιών και των παιδιών-εφήβων με ψυχικές διαταραχές. Ο συντονιστής-εκπαιδευτικός-εμπυχωτής των θεραπευτικών παρεμβάσεων λειτουργεί ως καταλύτης και καθοριστικός παράγοντας για την επίτευξη του σκοπού: εκπαίδευση, παροχή γνώσεων και τεχνικών εμπύχωσης μέσα από τις Δημιουργικές Τέχνες στους γονείς, ώστε να εμπυχώνουν οι ίδιοι τα πάσχοντα παιδιά τους. Εργαλεία της έρευνας θα αποτελέσουν οι 11 προσωπικές συνεντεύξεις καταξιωμένων Επιστημόνων και Επαγγελματιών Υγείας από τον χώρο τόσο των δημόσιων όσο και των ιδιωτικών Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας και μέσω των τριών σταθμισμένων ερωτηματολογίων (FACES III - Κλίμακα Εκτίμησης της προσαρμοστικότητας και της συνοχής της οικογένειας παιδιών με ψυχικές διαταραχές, FSS – Κλίμακα Οικογενειακή Ικανοποίησης και SIB – Κλίμακα αξιολόγησης σχέσεων ανάμεσα σε αδέρφια) που θα παραχωρηθούν σε 107 γονείς παιδιών με θέματα ψυχικής υγείας για να αξιολογηθούν οι σχέσεις και τα χαρακτηριστικά της οικογένειας γενικότερα. Τα ποιοτικά δεδομένα που συλλέχθηκαν από τις συνεντεύξεις αναλύθηκαν με τη μορφή κωδικοποίησης και σύγκρισης-σύγκρουσης των απόψεων των συνεντευξιζόμενων και για τα ποσοτικά δεδομένα των ερωτηματολογίων αναλύθηκαν με τη βοήθεια της SPSS και του φύλλου Excel.

Λέξεις Κλειδιά: Εμπύχωση, Εμπυχωτής, Θεατροπαιδαγωγός - Εμπυχωτής, Γονείς, Τέχνες (Θέατρο, Χορός, Μουσική, Εικαστικά), Παιγνίδι, Εκπαίδευση γονιών, Ψυχική Υγεία, Στίγμα-Σtereότυπα-ix, Προκαταλήψεις, Οικογενειακή Ικανοποίηση, Προσαρμοστικότητα, Συνοχή, Σχέσεις Αδελφιών, Τεχνικές Εμπύχωσης και Δράσεις.

04/23

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΥΛΙΑΤΣΗΣ, MD

Εργασιακή ικανοποίηση των επαγγελματιών υγείας που ασχολούνται με τη νοσηλεία βαρέως πασχόντων εκτός ΜΕΘ

Εισαγωγή: Οι κλίνες των Μονάδων Εντατικής Θεραπείας (ΜΕΘ) αποτελούν ένα πεπερασμένο πόρο στην παροχή υπηρεσιών υγείας λόγω κυρίως του υψηλού λειτουργικού κόστους. Με δεδομένη την περιορισμένη διαθεσιμότητα τους, βαρέως πάσχοντες ασθενείς νοσηλεύονται συχνά σε Κλινικές του Νοσοκομείου χωρίς δυνατότητες παροχής υπηρεσιών Εντατικής Θεραπείας. Η συνακόλουθη αύξηση του φόρτου εργασίας είναι πιθανό να σχετίζεται με χαμηλή εργασιακή ικανοποίηση καταλήγοντας πιθανώς σε αυξημένο ρυθμό ανανέωσης του προσωπικού ή και σε φαινόμενα υποστελέχωσης.

Σκοπός: Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι η καταγραφή της εργασιακής ικανοποίησης του προσωπικού των Κλινικών του Νοσοκομείου όπου νοσηλεύονται βαρέως πάσχοντες ασθενείς λόγω έλλειψης διαθέσιμων κλινών ΜΕΘ καθώς και η διερεύνηση πιθανής συσχέτισης της εργασιακής ικανοποίησης με δημογραφικά στοιχεία, την εργασιακή θέση, την εργασιακή εμπειρία και τη συχνότητα συμμετοχής στη νοσηλεία βαρέως πασχόντων.

Μέθοδος: Πρόκειται για καταγραφική έρευνα με συμπλήρωση ερωτηματολογίου εργασιακής ικανοποίησης του Spector (JSS-1) υπό όρους ανωνυμίας. Το ερωτηματολόγιο, πλαισιωμένο από ερωτήσεις δημογραφικού χαρακτήρα, διαμοιράστηκε στο προσωπικό της Χειρουργικής Κλινικής, της Παθολογικής Κλινικής, της Μονάδας Ειδικών Λοιμώξεων και του Τμήματος Φυσικοθεραπείας του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας.

Αποτελέσματα: Συμμετείχαν 103 εργαζόμενοι. Καταγράφηκε μία μέση συνολική βαθμολογία $126,2 \pm 18,7$. Φάνηκε στατιστικά σημαντική συσχέτιση χαμηλότερης εργασιακής ικανοποίησης με συνολική εργασιακή εμπειρία άνω των 10 ετών. Δεν υπάρχει συσχέτιση με την ηλικία, το φύλο, το επάγγελμα, την Κλινική, τα έτη παραμονής στην παρούσα θέση και τη συχνότητα στη νοσηλεία βαρέως πασχόντων ασθενών.

Συζήτηση: Η παρούσα έρευνα κατέγραψε σχετικά χαμηλό βαθμό εργασιακής ικανοποίησης μεταξύ του προσωπικού των Κλινικών όπου νοσηλεύονται βαρέως πάσχοντες ασθενείς εκτός ΜΕΘ. Οι εργαζόμενοι με εργασιακή εμπειρία άνω των 10 ετών δηλώσαν χαμηλότερη εργασιακή ικανοποίηση σε σχέση με αυτούς με μικρότερη εμπειρία.

Λέξεις – Κλειδιά: Εργασιακή ικανοποίηση, βαρέως πάσχοντες ασθενείς, Μονάδα Εντατικής Θεραπείας, δημόσιο νοσοκομείο, Κύπρος

σχετικό link [Εργασιακή ικανοποίηση των επαγγελματιών υγείας που ασχολούνται με τη νοσηλεία βαρέως πασχόντων εκτός ΜΕΘ | Arothesis - Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο \(eap.gr\)](#)

08/23

ΣΤΑΛΩ ΜΟΡΓΙΑΝΝΗ

Εφαρμογή των DRGs ως σύγχρονης μεθόδου αποζημίωσης των υπηρεσιών υγείας στα Νοσοκομεία του ΓεΣΥ: Αποτύπωση των αντιλήψεων του ιατρικού προσωπικού και κωδικοποιητών

Το σύστημα των Ομάδων Συγγενών Διαγνώσεων (DRG) αποτελεί ένα ολοκληρωμένο σύστημα αποζημίωσης ανά περιστατικό και αποσκοπεί στην ορθολογική κατανομή των διαθέσιμων για ενδονοσοκομειακή περίθαλψη πόρων και βασίζεται στην ταξινόμηση των περιστατικών σε Ομάδες Συγγενών Διαγνώσεων (Diagnosis Related Groups, DRG), ανάλογα με τα ειδικά δημογραφικά, διαγνωστικά και θεραπευτικά χαρακτηριστικά των νοσηλευόμενων ασθενών, όπως αυτά καταχωρούνται με εξειδικευμένα συστήματα κωδικοποίησης.(ΚΚΟΚ,2020) Αποτελεί ουσιαστικά ένα μηχανισμό καθορισμού τιμών (τιμολόγηση) και προορίζεται τόσο ως μέτρο για τη βελτίωση της τεχνικής αποτελεσματικότητας και ως μέσο για τον καθορισμό του σωστού επιπέδου των κινήτρων των παρόχων και έχει επικρατήσει σε παγκόσμιο επίπεδο.

Σκοπός της έρευνας είναι να προσδιοριστούν και να αναλυθούν οι προβληματισμοί και οι αδυναμίες που παρουσιάστηκαν με την εφαρμογή του νέου συστήματος κοστολόγησης και μεθόδου αποζημίωσης DRG στην Κύπρο. Επίσης να αναζητηθούν οι απόψεις των επαγγελματιών υγείας, συγκεκριμένα των ιατρών και κωδικοποιητών, σχετικά με την αποδοχή της νέας πολιτικής στον χώρο την ενδονοσοκομειακής φροντίδας υγείας και συγχρόνως να διερευνηθεί η σύνδεσή τους με το κόστος της περίθαλψης, την ποιότητα και την αποτελεσματικότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας.

Υλικό και μεθοδολογία: Το ερωτηματολόγιο που χρησιμοποιείται στη παρούσα εργασία, αναφέρεται στην μελέτη του κ. Ρήγα Χαράλαμπου (2020) που είναι βασισμένο στις μελέτες των Tummer & Van de Vale (2012) και Fassler et al., (2015), καθώς και στην ελληνική μελέτη του Δημήτριου Γιαννακίδη (2016). Για το σκοπό αυτό δόθηκε η έγκριση του κ. Ρήγα. Μέσω του ερωτηματολογίου, επιχειρείται η μελέτη της εφαρμογής των DRGs ως σύγχρονης μεθόδου αποζημίωσης των ενδονοσοκομειακών υπηρεσιών υγείας. Το ερωτηματολόγιο στάλθηκε ηλεκτρονικά στους γιατρούς και κωδικοποιητές που εργάζονται στα Νοσοκομεία της Κύπρου και που είναι συμβεβλημένα με τον Οργανισμό Ασφάλισης Υγείας και συμμετέχουν στο ΓεΣΥ (νοσηλευτήρια ΟΚΥΠΥ και άλλα συμβεβλημένα με τον ΟΑΥ/ πρώην ιδιωτικά νοσηλευτήρια). Για αποστολή του ερωτηματολογίου στους εργαζομένους των νοσηλευτηρίων ΟΚΥΠΥ, δόθηκε έγκριση για διεξαγωγή της έρευνας στα εν λόγω νοσοκομεία από το γραφείο ερευνάς και καινοτομίας ΟΚΥΠΥ, αφού πρώτα προηγήθηκε η θετική γνωμοδότηση από την Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής Κύπρου (ΕΕΒΚ). Μέσα από τις απαντήσεις αποτυπώθηκαν οι αντιλήψεις του ιατρικού προσωπικού και κωδικοποιητών, σχετικά με το νέο εφαρμοζόμενο για την Κύπρο σύστημα τιμολόγησης, των DRG. Το ερωτηματολόγιο χωρίζεται σε πέντε (5) ενότητες αναφορικά με την ποιότητα αλλά και αποδοτικότητα της προσφερόμενης νοσηλευτικής φροντίδας, τα πλεονεκτήματα ή μη για τους ασθενείς, τις προθέσεις των ιατρών και κωδικοποιητών και τις μεταβολές των συνθηκών εργασίας, τις προθέσεις αυτών για να βοηθήσουν στην μεταρρύθμιση των DRGs, τις επιδράσεις στους ασθενείς αλλά και το σύνολο της κοινωνίας από την πλευρά των παροχών ενδονοσοκομειακής φροντίδας υγείας. Στο ερωτηματολόγιο χρησιμοποιείται η

πενταβάθμια και τριτοβάθμια κλίμακα Likert, αναλόγως του είδους των ερωτήσεων, με κλίμακα από το Συμφωνώ απόλυτα έως το Διαφωνώ Απόλυτα.(Ρήγας Χ.,2020)

Αποτελέσματα: Στο δείγμα της έρευνας συμμετείχαν 102 άτομα όπου το 40,2% ήταν ιατροί και 59,8% ήταν κωδικοποιητές. Μέσα από το ερωτηματολόγιο φάνηκε η θετική άποψη των εμπλεκόμενων στην νέα μέθοδο κοστολόγησης DRG. Το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος αναφέρει ότι αντιμετωπίζει δυσκολίες όσο αφορά το τρόπο στην εφαρμογή του συστήματος, δηλαδή αναφέρουν ότι έχουν επωμιστεί με περισσότερη διοικητική εργασία διαχειριστικού τύπου, αλλά είναι θετικοί στο να συμβάλουν να στεφθεί με επιτυχία η μεταρρύθμιση των DRG.

Συμπεράσματα: Στο εξεταζόμενο δείγμα φαίνεται η θετική στάση των εμπλεκόμενων (ιατρών και κωδικοποιητών) στην εφαρμογή του συστήματος κοστολόγησης DRG στην παροχή ενδονοσοκομειακής φροντίδας. Η ορθή εφαρμογή του συστήματος αυτού, θα διασφαλίζει την βιωσιμότητα του Γενικού συστήματος υγείας της Κύπρου. Η επιτυχή εφαρμογή του απαιτεί την συνδρομή του εν λόγω δείγματος σε μεγάλο βαθμό

47/23

Ελένη Χρυσάνθου

Η Εργασιακή Ικανοποίηση σε Επαγγελματίες Υγείας (Εργαστηριακό Προσωπικό) σε δημόσια νοσηλευτήρια της Κύπρου

Εισαγωγή: Γενικά, η εργασιακή ικανοποίηση για κάθε εργαζόμενο σε κάθε τομέα εργασίας επηρεάζεται από ποικίλους παράγοντες και αποτελεί την κινητήρια δύναμη του κάθε εργαζόμενου για να αποδίδει το μέγιστο των δυνατοτήτων του στον εργασιακό του χώρο. Στον τομέα της υγείας είναι ιδιαίτερα σημαντική να μετρηθεί η εργασιακή ικανοποίηση αφού η επίτευξη της εργασιακής ικανοποίησης σε τέτοιους τομείς οδηγεί στην αύξηση της απόδοσης, της αποτελεσματικότητας και τη βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών φροντίδας υγείας που παρέχουν οι επαγγελματίες υγείας, με αποτέλεσμα την υψηλή ποιότητα παροχής υπηρεσιών φροντίδας υγείας στους ανθρώπους.

Σκοπός και επί μέρους στόχοι: Ο σκοπός της παρούσας διπλωματικής εργασίας είναι να εξετάσει την εργασιακή ικανοποίηση σε επαγγελματίες υγείας (εργαστηριακό προσωπικό) σε δημόσια νοσηλευτήρια της Κύπρου. Επομένως, οι στόχοι της παρούσας εργασίας είναι να καλύψει κενά που υπάρχουν στην υφιστάμενη βιβλιογραφία σχετικά με την εργασιακή ικανοποίηση σε επαγγελματίες υγείας και ειδικότερα σε νοσηλευτήρια της Κύπρου, καθώς επίσης να εξετάσει τους παράγοντες που επιδρούν στην εργασιακή ικανοποίηση των επαγγελματιών υγείας και να εξετάσει τους παράγοντες που μπορούν να βελτιώσουν την εργασιακή ικανοποίηση σε αυτόν τον τομέα.

Μεθοδολογία: Το εργαλείο μέτρησης δεδομένων που αποφασίστηκε για την παρούσα έρευνα είναι η χρήση του δομημένου ερωτηματολογίου, όπου στάλθηκε με ηλεκτρονική μορφή στο εργαστηριακό προσωπικό, το οποίο εργάζεται στα κλινικά εργαστήρια των δημόσιων νοσηλευτηρίων της Κύπρου και συγκεκριμένα στα κλινικά εργαστήρια των επαρχιών Πάφου και Λεμεσού, δηλαδή στο Γενικό Νοσοκομείο Πάφου (Γ.Ν.Πάφου), στο Γενικό Νοσοκομείο Λεμεσού (Γ.Ν.Λεμεσού), στο Νοσοκομείο Τροόδους και στο Νοσοκομείο της Πόλεως Χρυσοχούς, και οι απαντήσεις δόθηκαν σε ανώνυμη μορφή. Το ερωτηματολόγιο

βασίστηκε πάνω σε ένα συνδυασμό παραγόντων μέτρησης εργασιακής ικανοποίησης, όπως περιγράφονται στη μέθοδο Job Description Index (JDI) από τους Smith, et al., καθώς επίσης όπως περιγράφονται στα ερωτηματολόγια των Job Satisfaction Survey (JSS) και Minnesota Satisfaction Questionnaire (MQS). Επίσης, οι ερωτήσεις του ερωτηματολογίου βασίστηκαν και διαμορφώθηκαν από άλλο ερωτηματολόγιο, το οποίο είχε χρησιμοποιηθεί στη διπλωματική εργασία «Η Εργασιακή ικανοποίηση προσωπικού υπηρεσιών υγείας» της Τσουκαλάς Μ. (2017). Το ερωτηματολόγιο της παρούσας έρευνας ελέγχθηκε για την αξιοπιστία και την εγκυρότητα του μέσω στατιστικής ανάλυσης και συγκεκριμένα του συντελεστή Cronbach's alpha και εξετάστηκε από ειδική επιτροπή, η οποία έδωσε την έγκριση της για να δοθεί το συγκεκριμένο ερωτηματολόγιο στους συμμετέχοντες. Μετά τη συλλογή των δεδομένων από τις απαντήσεις που δόθηκαν στα ερωτηματολόγια, έγινε ανάλυση και επεξεργασία των δεδομένων μέσω στατιστικών τεχνικών και συγκεκριμένα μέσω της περιγραφικής στατιστικής, με τη χρήση του στατιστικού προγράμματος IBM SPSS statistics version 29.0.2.0 (20) για την εξαγωγή αποτελεσμάτων.

Αποτελέσματα: Τα αποτελέσματα της έρευνας σχετικά με τα δημογραφικά χαρακτηριστικά έδειξαν ότι το εργαστηριακό προσωπικό αποτελείται ως επί το πλείστον από γυναίκες (68.9%), η ηλικιακή ομάδα 30-40 ετών και τα έτη προϋπηρεσίας έχουν το μεγαλύτερο ποσοστό 42.2% και 35.6%, αντίστοιχα. Οι περισσότεροι συμμετέχοντες είναι έγγαμοι, είναι κάτοχοι πτυχίου ή μεταπτυχιακού και εργάζονται σε ακανόνιστο ωράριο. Τα αποτελέσματα της μελέτης σχετικά με τα ερευνητικά ερωτήματα έδειξαν ότι ο μισθός (55.6%), η συνεργασία/επικοινωνία με συναδέλφους (53.3%), η συνεργασία/επικοινωνία με προϊστάμενο/η (51.1%), η αναγνώριση της προσφερόμενης εργασίας τους (48.9%) και το ωράριο (44.4%), είναι οι πιο σημαντικοί παράγοντες που επηρεάζουν την εργασιακή ικανοποίηση του εργαστηριακού προσωπικού και η καλύτερευση αυτών των παραγόντων θα βελτίωνε την εργασιακή τους ικανοποίηση. Επίσης, παρατηρείται ότι οι εξωγενείς παράγοντες ως επί το πλείστον είναι αυτοί που δρουν παρακινητικά στην αύξηση της εργασιακής ικανοποίησης.